

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejeman mesečno K 1.50

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna petlivrst (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petlivrst (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Banke in naše zadružništvo.

Pred nekaj dnevi je prineslo slovensko časopisje in med njim tudi naš list novo vest, da namerava češki denarni zavod »Živnostenska banka« ustanoviti kreditno društvo za jugoslovansko zadružništvo. Sedež tega kreditnega društva naj bi bila podružnica Živnostenske banke v Trstu. To novico je skoro vse časopisje laskavo na znanje vzelo in jo simpatično pozdravilo, češ, z ustanovitvijo takega zavoda bi bilo jugoslovanskemu zadružništvu jako usrečeno, posebno, ko trpi sedaj naše zadružništvo na pomanjkanju denarja in razpolaga banka z obilnimi denarnimi sredstvi.

Na prvi pogled bi utegnil res človek, ki ni v denarnih poslih izurjen in ne pozna bistva bančnega in zadružnega poslovanja, ta korak Živnostenske banke kot neko naklonjenost napram našemu zadružništvu tolmačiti, a če se to namero od bližje pogleda, bo vsakemu prijatelju zadružništva takoj jasno, da se morajo naše zadruge teh danajških darov ogibati, ako nočemo zadružništvu na jugu groba kopati.

Banke snujejo kreditna društva za zadružništvo! Nekaj povsem novega; do sedaj smo vedno slišali, da so banke in zadruge nekaj takega, kar ne gre skupaj, ogenj in voda. Banke so zadružništvu vedno nasprotovale, še na vseh zborovanjih raznih bančnih zvez se je zabavljalo zoper zadruge in iz judovskih listov še vedno doni očitjanje, da ima avstrijsko prebivalstvo premalo smisla za avstrijske banke in da rajši svoj denar nalaga v posojilnice in hranilnice, kakor da bi ga bankam zapalo.

Če so prišle tedaj banke do drugega prepričanja, mora imeti to tudi svoj vzrok in ta je: banke hočejo zadružništvo pod svojo oblast spraviti in ga od sebe odvisnega napraviti. Banke in zadružništvo zasledujeta dva cilja, ki sta si tuja in če se danes banke našim drugam bližajo, je to samo nekoliko bolj prikrita pot, da se zadružništvu okoli vratu vrv splete.

Namen banke je spekulirati, pravljati in posredovati kupčijo, zidati kapitalistična podjetja, skratka, banki je za velik dobiček kjerkoli in kadarkoli! Banka je organiziran kapital. Banke so denarni zavodi svoje vrste, katere naš čas s svojimi industrijskimi, trgov-

skimi in obrtnimi zahtevami nujno rabi.

Naše zadružništvo je pa organizirana samopomoč, je gospodarska organizacija, ki teži samo za tem, da izboljša s skupnimi silami, s skupnimi močmi gospodarske razmere našega ljudstva. Zadružništvu ni namen, velike dobičke napravljati, ampak predvsem naš domaći denar zbirati, pomagati in izkoriščanje in oderuštvo iz naših tal pregnati.

Če se temu oporeka, da imajo zadružne centrale premalo denarja, bi k temu dostavili samo to, kar piše Miloš Stibler v svoji knjigi: »Križa v slovenskem zadružništvu«, kjer se obrača proti tujim denarnim zavodom, koder ulagajo naše zadruge denar namesto v svojih centralnih blagajnah in na ta način same sebe tepejo.

Stibler piše na str. 12: »Tuji zavodi ustanavljajo v slovenskem ozemlju svoje podružnice. In če primerjamo poslovanje teh podružnic, s poslovanjem čisto bližnjih nemških zavodov v Mariboru, Celovcu, Gradcu, vidimo, da je oderuštvo in izkoriščanje v nekaterih zavodih, ki poslujejo v slovenskem ozemlju pod geslom »slovanske gospodarske vzajemnosti« v najlepšem cvetju. Osobito zadnji čas. Krive so slovenske zadruge. Zadružništvo ima nalogo demokratizirati vse narodno gospodarstvo in kolikor mogoče privatnim milijonskim podjetjem (bankam) onemogočiti oderuštvo. Zadružništvo more izvršiti to nalogo, o tem danes ni več dvoma.« Ko bi se naše zadruge držale strogo načel zadružne centralizacije, bi tudi naša zadružna križa ne posegla tako globoko v naše gospodarstvo kakor je. Zato ima popolnoma prav Stibler, ki pravi istotam: »Ako bi se nahajala danes vsa razpoložljiva zadružna sredstva, ki leže v bankah in drugih zadružnih zavodih, v zadružnih centralah, tedaj bi bila cela križa olajšana najmanj za 50 odstotkov. Tako pa nas tepejo in odirajo nezadružni zavodi z našimi lastnimi sredstvi.«

Navajamo nalašč liberalca Stiblerja, da nam ne bo mogel kdo očitati kake politične pristranosti in animoznosti. Namen in korist našega zadružništva zahtevata tedaj, kakor smo videli, da se naše zadruge varujejo kakih denarnih stikov s tujimi bankami, ampak ostanejo zveste svojim načelom v zadružni centralizaciji.

Velike vrednosti in pomena za naše gospodarstvo je tudi neodvisnost od tujega kapitala. Do sedaj hvala Bogu, lahko rečemo, da je bila naša trgovina,

obrt in tudi naše kmetijstvo neodvisno, in se ni treba vezati na tuj kapital, ki postane prav lahko osodepoln tudi za naše gospodarske razmere. Zato pravimo, da je tudi v interesu naše trgovine in industrije, ako podpiramo domače denarne zavode in zadruge.

Istih misli je tudi pisec »Slovenskega Trgovskega Vestnika«, ki piše v št. 2. leta 1911, str. 23: »Ne izgubimo iz vida, da so k našemu gospodarskemu razvoju, zlasti tudi glede trgovine in obrti, pripomogli v veliki meri domači denarni zavodi, zgrajeni na zadružni podlagi, kajti ne prezirajmo dejstva, da v trgovino, obrt in kmetijstvo pospešujoče prizadevanje naših posojilnic ni mogla kvarno posegati ona sovražna roka, katere peza se sicer uveljavi vsepovsod proti našemu gospodarskemu napredku.«

S tem smo obrazložili stališče, katero zavzemamo v zadružništvu in sploh narodnem gospodarstvu napram tujim denarnim zavodom in tujemu kapitalu. Upamo, da je za naše razmere edino pravo in da ga odobruje vsak, ki mu je gospodarska bodočnost našega ljudstva pri srcu.

GAUTSCH V BUDIMPEŠTI.

Gautsch se je včeraj povrnil iz Budimpešte nazaj na Dunaj. Obisk je imel v prvi vrsti namen, da se Gautsch predstavi ogrskemu ministrskemu predsedniku. Posvetovala sta se pa tudi oba državnika o zadevah, ki tičejo obe državi in tudi o mesnem vprašanju, o katerem se bodo pogajali nadalje drugo polovico septembra. Iz Budimpešte se poroča, da se bodo pogajali tako, da se opusti vprašanje o uvozu argentinskega mesa, pač pa da pritrdi Ogrska uvozu mesa z Balkana.

OGRSKA OPOZICIJA GROZI Z REVOLVERJI.

Včeraj so v ogrski zbornici po dveh imenskih glasovanjih nadaljevali razpravo o brambni predlogi. Poslancu Kovacsu je zaklical poslanec Pal »Hanswurst«, ki mu je vrnil psovko. Sledil bo dvoboj. Po seji so se pa opozicionalci sprli v koulouirjih z vladinovi, ki so zmerjali opozicionalce. Zoltan Lengyel je rekel, da je večina nasproti manjšini brez moči in vprašal, kaj bi storila večina proti 30 z revolverji oboroženimi opozicionalci. Neki vladinovec je nato odgovoril: »Izročili bi jih sodišču!«

DEŽELNOZBORSKO ZASEDANJE.

Deželni odbori se pečajo zdaj z vprašanjem, če kaže sklikati septembra

deželne zборе. Radi obstrukcije je odgodenih šest deželnih zborov: češki, gališki, moravski, štajerski, istrski in goriški. Dozdaj je zgolj nižjeavstrijski deželni zbor za septembersko zasedanje, tirolski deželni zbor želi zasedanje januarja. Radi moravskega deželnega zbora se prične vlada pogajati s strankami. Gališki deželni odbor se je izjavil proti zasedanju meseca septembra.

NEMCI IN ČEHI.

Namestnik višjega češkega maršala, Urban, je že došel iz Prage na Dunaj, kmalu pride tudi višji maršal knez Lobkovic. Začetkom bodočega tedna bodo že zbrani v Pragi voditelji strank. Prve konference namestnika z vodilnimi osebami se prične najbrže koncem tega tedna.

AVSTRIJA IN ČRNA GORA.

Cetinjsko posadko so pred dvetema mesecema premestili radi kolere na Lovčen, kjer so oboleli nato še štirje vojaki na kolero. Avstrijska vlada je odposlala na to v taborišče dr. Thura, ki je ostal toliko časa tam, da je kolera ugasnila. Med 550 vojakih jih je obbolelo na kolero pet, med katerimi sta dva umrla. Ko je bila nevarnost odstranjena, je kralj pozval dr. Thura k sebi v posebno avdienco. Kralj se je zahvalil za njegovo službovanje in pohvalil avstrijske zdravnike in naglašal, da mu je Avstrija vedno priskočila na pomoč, kadar je bila dežela v nevarnosti. Dr. Thur in še dva zdravnika sta bila odlikovana z Danilovim redom.

MAROČANSKE ZMEŠNJAVE.

»Nordd. allgem. Zeitung« je objavila članek, v katerem izraža upanje, da se bodo zdaj gladkejšje nadaljevala pogajanja. Iz Berlina se glede na ta članek poroča, da je bil zelo potreben, da se pomiri nervozna javnost. Nemci so namreč vsled angleških spletk zelo razburjeni. Neko londonsko poročilo namreč izjavi, da Angleži žele nemško-francosko sporazumljenje, po katerem se Francozom dovoli nekakovarstvo v Maroku, a Nemčija naj dobi odškodnino ob Kongi kakor tudi narodnogospodarske garancije enake ostalim državam, a Angleži se upirajo začasnim ali trajnim predpravicam Nemčije v Maroku. Angleži smatrajo vsako gospodarsko varuštvo Nemčije v Maroku za zakrito prilastitev naperjeno proti francosko-angleški pogodbi, česar Anglija ne more dovoliti. »Kreuzzeitung« piše glede na to brzojavko: Postopanje Angležev z Nemčijo ravnati

LISTEK.

O polemiki Gaber-Jakopič.

Gospod slikar R. Jakopič se je v svojem članku proti gospodu Ante Gabru z raznimi namigavanji dotaknil tudi moje osebe.

V tem za Jakopiča kot umetnika zelo neprimernem članku ne kaže pisec samo malo kolegljivosti, temveč piše tudi stvari, o katerih mora vedeti, da ne odgovarjajo dejanski resnici.

Vzemimo samo njegove številke glede gmotnih uspehov paviljona. Zakaj Jakopič ne navaja vseh števil, nego samo za polemiko pripravne — menda hoče s tem dokazati, da se s paviljonom samo gmotno žrtvuje v prid slov. umetnosti? Zakaj ne navaja odstotkov od vseh svot, za katere je bilo prodano, in sicer od 19.420 K in od 4920 K? Kje je nadalje vstopnina in kje subvencije?

G. Jakopič se tudi na dvoumen način izraža o nagradi moje slike v Hanovru, seveda, odlikovala jo je jury, kjer so odločevali samo malo poznani gospodje: svetovnoznani M. Liebermann i. dr., po Jakopičevem menda »ničle«. Čudno, da G. Jakopiča ne občuduje že ves civilizirani svet, ker je ven-

dar on neovrgljiva kapaciteta na umetniškem polju. — O Žmitkovi sliki, katere je bila tudi v Hanovru razstavljena, pravi G. Jakopič, da je dobra. Vse mogoče, — tudi to je mogoče, da se je G. Peter Žmitek v teku dveh let toliko zboljšal, da sedaj še celo Jakopiču uga-ja, zakaj poprej je imel o n. Žmitkove slike za manj vredne in kakor se je izrazil, ne »pašejo« med dela ostalih članov kluba »Save«.

Da se je pa med člani »Save« večkrat razpravljalo o odstranitvi G. Petra Žmitka iz kluba, oziroma kako bi se ga po Jakopičevem mnenju na lep način iznebili, ker njegovi izdelki radi svoje nizke umetniške vrednosti ne spadajo med dela ostalih klubovih članov, je čista resnica. Ker je Jakopičev podpis pod izjavo G. P. Žmitku s takratnim njegovim mnenjem, za kar se tudi gre, v nasprotstvu in ker podpisani Fr. Berneker in M. Jama z G. soprogo radi svoje vedne odsotnosti klubovih razmer niso poznali, je dotična izjava popolnoma brez vrednosti.

G. Jakopič se dela tudi nevednega radi mojega izstopa iz kluba »Save«. »On« se menda noče več spominjati zadnjih klubovih sestankov v »Unionu«. — Tudi mu ne dela več preglavice prodaja neke moje slike, katero si je izbral na prvi umetniški razstavi v pavi-

ljonu delegat naučnega ministrstva (tiče se nekega pisma na Dörenhoeferja). Kajne, to je neprijetno, prijatelj Jakopič, spominjati Te prešlih stvari?

V članku omenja tudi o neki moji sliki, da je bila v Künstlerhausu na Dunaju odklonjena; — vse res, tega vendar nikdar nisem prikrival, — da bi bil prijatelj Jakopič le tudi povedal, kolikookrat so njega poslali domov v Ljubljano!

Slednjič naj še izrazim svoje začudenje radi Jakopičevih osebnih napadov na G. A. Gabra, katerega sem poznal kot posebnega prijatelja Jakopiča in Groharja in zagovornika in podpornika njiju umetnosti, kot vedno vneta in resnično poštvovalnega prijatelja slov. umetnosti. Sicer pa to G. Jakopič sam najbolje vé. Končno sem pa trdno prepričan, da ga tudi drugi slov. umetniki poznajo kot takega, in kolikor so mi današnje razmere znane, podpiše velika večina slov. umetnikov z menoj Gabrova izvajanja, oziroma mu izrazi popolno zaupanje in obžalovanje radi Jakopičevih, slovenske umetnosti nevrednih napadov na njega.

Deyin, dne 5. septembra 1911.

Matej Šternen,
akad. slikar.

Ljubosumnost.

Humoreska. — Spisal F. M. Dostojevski
(Dalje.)

Ne vem, za koga se je smatral Ivan Andrejevič v tem trenutku! Ne vem, kaj ga je oviralo, da ni stopil naravnost možu nasproti, povedal mu, da je prišel noter pomotoma, priznal mu, da je nesvestno nastopil na tako nedostojen način, poprosil ga oprostjenja in se oddaljil, — sicer res ne s posebno častjo, zares ne s slavo, toda odšel vse-kakor na dostojen, odkrit način. Toda ne; Ivan Andrejevič je zopet nastopil kakor nedoleten mladič, prav kakor bi se smatral za takega Don Juana ali Lovelacea! Najpreje se je skril za zaveso pri postelji, potem pa, ko je začutil v sebi popoln bankerot poguma in zavesti, se je sesedel na tla in je brez premišljanja zlezal pod posteljo. Strah je deloval nanj močnejše kakor razum, in Ivan Andrejevič, ki je bil sam prevaran mož, ali se je vsaj smatral za takega, si ni upal prenesti srečanja z drugim možem, — morda, ker se je bal, da bi ga razžalil s svojo prisotnostjo. Bodi tako ali ne; — on je bil naenkrat pod posteljo in nikakor ni razumel, kako se je to izvršilo. Toda

kakor se jim ljubi in vrejati nemške koristi po angleški volji obsega sovražstvo in malouvaževanje Nemčije, kakršno pozna angleška zgodovina do zdaj le nasproti manjšim državam. Obžalovati bi se moralo, če bi Angleži še naprej hodili po tej poti, ki mora dovesti, da se brskira Nemčija, ker v Londonu delajo na to, da se prepreči nemško-francoska pogajanja. Izvajanja konservativne »Kreuzzeitung« so zato važna, ker je bil list dozda v celi zadevi rezerviran. Nemcev tudi ne pomirjajo Delcassejeva izvajanja ob njegovem govoru v Toulonu, kjer je naglašal, da Francozi lahko zaupajo francoski mornarici in francosko-angleški zvezi, dasi niso presenečeni, ker je Delcasse aprila 1905 kot zunanji minister za Rouvierjevim hrbtom sklenil pogodbo z Angleži. Tudi Parižani so pričeli postajati nervoznejši. Če maročansko vprašanje ne bo kmalu rešeno, lahko nastanejo resne posledice. Neki bruseljski list poroča, da ponuja Francija Nemčiji celo deželo Gabor. Če bo Nemčija več zahtevala, je gotovo, da se prekinejo pogajanja.

ZAROTA PROTI ŠPANSKEMU KRALJU.

Iz Cerebera se preko Pariza poroča, da so odkrili v Madridu pred nekaj dnevi zaroto na življenje španskega kralja Alfonza. Španska policija zato strogo nadzira vse iz Francoske došle potnike.

ODLOČILNA BITKA V PERZIJI.

Iz Teherana se poroča, da se je pričela pri Kharu odločilna bitka med pristaji bivšega perzijskega šaha in vladnimi četami.

NOVA ITALIJANSKA TRDNJAVA.

Italijanska vlada je proglasila Brindisi za vojno pristanišče. Določila je 80.000.000 lir, da se utrdi mesto.

ITALIJA ZASEDE TRIPOLIS?

Italijansko časopisje poroča, da Italija zasede Tripolis in da odškoduje Turčijo. Velevlasti Italiji ne nasprotujejo, zgolj naša vlada sodi, da sedaj za to ni primeren čas, a upira se ne.

NEMŠKI CESAR OBIŠČE CARIGRAD.

»Sabah« poroča, da namerava nemški cesar Viljem s cesarico in s prestolonaslednikom bodočo spomlad obiskati sultana v Carigradu.

NOVAKOVIČEVA ODKRITJA.

Iz Beograda se poroča glede na Novakovičeva odkritja, da je prvi bivši srbski notranji minister Genčić mislil na odstranitev Aleksandra in da je za to pridobil deset obiskovalcev višjega častniškega tečaja. V prvi svoji seji so zarotniki podrobno razpravljali, kako odstraniti Aleksandra in Drago. Prvi predlog je bil, zabosti kralja in kraljico med pogovorom, drugi ustreliti Aleksandra in Drago med gledališko predstavo. En zarotnik je že v prvi seji odstopil, a obljubil, da bo molčal, kar je tudi držal. Genčića je to tako prestrašilo, da je takoj ponoči hitel k Novakoviču, ki ga je pomiril, dasi bi ga bil lahko pregovoril, da naj opusti svoje načrte.

NOVO RAZBURJENJE V ALBANIJI.

Belgrajski listi poročajo o novih nemirih v južni Albaniji. Mohamedan-

ski Albanci hočejo izvojevati zase tiste svobodščine, ki so jih izvajali katoliški Malisori. V okolici Djakovice so organizirali nove čete, jih oborožili in preskrbeli z municijo. Iz Soluna se poroča, da je mladoturkom žal, ker so dovolili Malisorom izredne predprave. Turška vlada je za zdaj odposlala nekaj vojaških oddelkov v vilajet Bitolia. Iz Sofije se pa poroča, da je četa makedonsko - bulgarskih revolucionarjev usmrtila 7 anarhistov makedonskih Bulgarov, ker so škodili s svojo taktiko in nepokorščino načrtom notranje politične organizacije.

Socialni teden na Dunaju.

Na slovesen način se je včeraj otvoril v dvorani mestnega sveta na Dunaju socialen teden katoliškega ljudskega društva (»Volksbund«) pod predsedstvom grofa Trauttmannsdorff v navzočnosti obeh podžupanov dr. Porzerja in Hierhammerja, kakor tudi zastopnika trgovinskega ministristva dr. Hawelke in številnih udeležencev.

V daljšem nagovoru je predsednik omenjal od leta 1894 prirejene socialno-znanstvene tečaje, ki se jih pa žalibog od leta 1901 ni več prirejalo. Sedaj se je odločilo katoliško ljudsko društvo, da nadaljuje na tej poti ter razširja v najširših krogih s prirejanjem takih tečajev obzorje v socialnem in gospodarskem oziru. Srečno naključje je dejstvo, da se vrši prvi socialni tečaj katoliškega ljudskega društva ob 100letnici rojstva velikega mogoškega škofa Kettelerja. Naj bi Kettelerjev duh vladal tudi nad tem zborovanjem, da bi se ideje krščanske socialne reforme čimprej uresničile. Tudi Avstriji so imeli na čelu znamenite osebe, Vogel-sanga in dr. Luegerja. Oba sta že mrtva, njun spomin pa ne izgine. Delati hočemo naprej v njihovem smislu in pomagati temeljnim naukom krščanstva do zmage v sedanjem mogočnem socialnem boju. Delo za reševanje posameznih problemov pa mora biti jasno in določeno in v dosego tega namena služi sedanji socialni teden. — Govoru je sledilo živahno odobravanje.

Nato je govoril podžupan dr. Porzer viharno pozdravljen ter je v imenu župana dr. Neumayerja pozdravil zborovalce ter želel tečaju najlepšega uspeha.

Na to je pričel referirati dr. Henrik Brauns, ravnatelj »Volksvereina« za katoliško Nemčijo o »gospodarskem in državnem življenju v XIX. stoletju«. Nositelj in cilj narodnega gospodarstva in vsega državnega delovanja je ljudstvo. Zato je najelementarnejše vprašanje ono o stanju in gibanju prebivalstva. V tem oziru se opaja v preteklem stoletju celo važno dejstvo, splošen prirastek prebivalstva v vseh deželah in delih sveta. Ta pomnožitev prebivalstva je naraven pojav, ki je mogoč le, ako ima pomnoženo prebivalstvo v deželi dovolj dela in jela. Omo-gučuje jo zvečana produktivnost dela, razvoj tehnike in poznanje narave, višja ljudska izobrazba itd. V Avstriji je n. pr. industrijsko proizvodnjo bolj narastlo kot pa prebivalstvo, tako da je morala poiskati industrija svetovni trg

za svoje produkte. Število industrijskega delavstva je narastlo v letih 1890 do 1908 za 15 odstotkov, prebivalstvo za 17 odstotkov, izvoz in izvoz pa se je podvojil. Izvoz živih in surovin nazaduje, izvoz tovarniških izdelkov pa se dviga. Z drugimi besedami povedano: kmetijstvo producira vedno bolj za tuzemstvo, industrija pa mora vedno bolj iskati inozemski trg. Zato tudi nazaduje kmetijsko prebivalstvo v razmerju k celokupnemu prebivalstvu. Ta razvoj pa prinaša razne posledice gospodarskega in socialnega značaja: inozemski industrijski trg postaja vedno težavnejši, vprašanje o preskrbi živih vedno bolj pereče, selitev v mesta, tvorba velikih mest in stanovanjsko vprašanje. XIX. stoletje je bilo stoletje tehničnega, gospodarskega in državnega preobrata. In dandanes se še vrši med nami proces presnavljanja v gospodarskem in državnem življenju. XX. stoletje pa bo stoletje konsolidacije. Napredek bo počasnejši, obstoječe naprave izpopolnje-ne, velike države in državne zveze bodo kot nosilke gospodarskega in političnega življenja ustvarile vsemu novo pod-lago. O nadaljevanju tečaja o priliki še poro-čamo. V soboto popoldne predava dr. J. E. Krek o socializmu.

Štajerske novice.

Š Orlovska organizacija na Spodnjem Štajerskem. V Petrovčah se v nedeljo ustanovi podzveza Orlov za Štajersko. To je bilo že davno želeli.

Pri Sv. Barbari pri Mariboru je umrl 3. t. m. zjutraj g. Andrej Mihalič, bivši veleposestnik v Brkovicah pri St. Juriju ob Ščavnici v 82. letu. Bil je izvrsten kmet, svoj čas župan, načelnik kraj. šol. sveta, šol. ogleda in steber volilnih moč, hodeč v Maribor volit državnega poslanca. Srečno se je veselil vsakega narodnega napredka in zmage, a nasprotno ga je bolelo. Naročnik je bil večini slovenskih listov. Kremeni njegov značaj naj bi vsi Slovenci posnemali. Izmed 5 sinov je bil Anton doktor-zdravnik, Jože je župnik, ostali pa veleposestniki. Naj v miru počiva!

Š Slavnost v Petrovčah obeta biti sijajna. Udeležba bo ogromna. Od vseh strani prihajajo naznanila, da se slavnosti udeleži mnogo društev. Oni, ki se pa slavnosti ne morejo udeležiti, naj pošljejo brzoglavne pozdrave pod naslovom: dr. Jehart, Petrovče.

Š Velenje. Naša nemškutarija se resno pripravlja na izziivalno prireditve dne 17. septembra. Še enkrat opozarjamo Slovence v bližnji in daljni okolici Velenja, da prihitijo dne 17. septembra na ljudski shod v Velenje!

Š Ceršak ob Muri. Ponesrečil se je v soboto dne 2. septembra v neki jami za pesek Evstahij Mört. Bil je globoko v jami, ko se je vsula na njega cela stena peska in ga pokopala. Ko mu je žena opoldne prinesla obed, ni našla moža nikjer. Priklicala je možke, ki so nesrečneža mrtvega izkopali iz peska.

Š Maribor. K modistinji Ani Hobarč v Tegethofovi ulici je prišla dekla Marija Ambrosch iz Velke pri Cmureku in ji je ponudila v nakup 25 nojevih peres, ki so imela vrednost

200 K. Ker ni mogla dokazati, od kod jih ima, se sumi, da jih je ukradla. Izročili so jo okrožni sodniji.

Dnevne novice.

+ Več političnih shodov! »Domo-ljub« 7. t. m. v svojem uvodniku med drugim piše: »Zadnji čas smo slišali od par občin, da se je pri njih ob občinskih volitvah ohranila prejšnja, bolj ali manj liberalna večina, oziroma bolj ali manj liberalni voditelji občinskega odbora. Ravno te občine so nam najjasnejši zgled, kako se vozi politika, če ni shodov. Slepimi miši se ne da nikjer loviti v političnem življenju. Ljudje morajo vedeti, za kaj gre; morajo natančno razumeti, kaj je naš stranka, kaj hoče in kako je treba po njenih načelih v boj ne samo za deželni ali državni zbor, marveč v vseh javnih zadevah. Ljudstvo pride s poslancem osebno v stik in mu lahko pove svoje težnje. Vsak shod dá poslancu pač novega dela, ljudstvu pa tudi novih koristi. Prej se je za kake splošno koristne stvari samo kak načelnik kmetijske družnice ali kak občinski veljak vnel; zdaj se vname celo ljudstvo in vse gre potem lažje izpod rok. Ponavljamo: shodov je treba za politiko, kakor oči v glavo. Treba jih je pa tudi organizirati in zato priporočamo še enkrat: Kmečke zveze na dan!« — Temu se seveda tudi mi pridružujemo. Isto smo zadnjič tudi mi poudarjali.

+ Slovensko vseučilišče in Maximilijan Harden. V berlinski reviji »Die Zukunft«, katero izdaja znani eksaltirani, senzacije lačni jud Maximilian Harden, se zaletava v članku »Österreichisches, alzu Österreichisches« neki dr. Fried. Hirth v slovensko zahtevo po lastnem vseučilišču. Mož pravi, da ne zahtevamo vseučilišča zaradi tega, da bi znanost gojili, ampak zato, da bi par svojih ljudi preskrbeli. Nadalje trdi, da nimamo nobene slovenske višje gimnazije in da jo tudi nočemo, da naš jezik sploh ni za znanstveno rabo, da smo sploh na svetu, se imamo po njegovi misli samo grofu Taaffeju zahvaliti. Te njegove čvekarije, ki označujejo njegovo gorostasno nevednost in nepoučenost o razmerah na Slovenskem, so seveda preneumne, da bi ovrgele upravičenost slovenskega vseučilišča, pač pa so v stanu popolnoma zatemniti njegovo profesorsko slavo. Kar kvasi o poslancu Gostinčarju in o »črni Kranjski brez potov«, pa ni slabo priporočilo samo za njegovo znanje, ampak ga tudi kvalificira za popolnoma nezmožnega o Slovencih pisati; zato bo Maximilian Harden, ako mu je sploh kaj na ugledu njegove revije, pametno storil, če si bo kakega bolj pametnega človeka za to stvar izbral, ne pa takega ultragermana, ki mu je najbržeje maroška afera stopila še tistih par unc soli, ki jih ima v glavi.

+ »Gospodarska zveza« in »Slovenski Narod«. Že parkrat smo bili primorani popravljati »Narodove« laži o »Gospodarski zvezi«. Ker je »Narod« zmerom na laži ostal, ne ve sedaj drugega povedati, kot to, da »Gospodarska zveza« seno kupuje. Seveda ga kupuje in ga bo tudi kupovala, ne da bi za kak poseben patent pri »Narodu« vprašala; zakaj pa se »Narod« ob liberalne pre-kupčevalce ne obdregne in ne pozivlje vlado, da to kupčijo s senom ustavi? Pred kratkim se je »Narod« tudi nad tem jezil, da »Gospodarska zveza« krompir kupuje, češ, da ga je v deželi zelo malo, včeraj pa prinaša inserat trdke Hartmann za nakup krompirja. Tako je bilo pri liberalcih zmerom. Za denar se vse stori. Ampak »Gospodarska zveza« rajše kmetom denar daje, kakor pa »Narodu« za inserate, ker to je za obe strani bolj prav, pa magari če »Narod« stalno rubriko za napade na »Gospodarsko zvezo« v svojem listu otvori.

+ Armado socialni demokrati sovražijo, to je stara reč. Armada je še najmočnejša opora dinastije in var-hinja reda, kar seveda stranki, ki je v zadnji »Zarji« izklopelata, da bi rada imela revolucijo, nikakor všeč ni. Armado bi socialni demokrati končno že trpeli, če bi bil namreč Schuhmeier vojni minister, Tone Kristan pa njegov generalštabščef. Kanonov bi ne rabili, tudi jesti bi vojakom ne bilo treba, bi jih že rdeči komandanti nasičevali s svojimi govori in članki. Če bi nam pa Lah napovedal vojsko, bi šel Kocmur v Rim glihat in rajskega svetovnega miru bi nobeden več ne motil. Da socialni demokrati na armadi nobenega lasu pri miru ne pustijo, to je tudi nekaj, nakar smo se že privadili, ampak časih je že prebedasto, kaj tu vse na dan spravijo, s čimer delajo nevarno konkurenco glasilu srbskih kavalirjev v Frančiškanskih ulicah. Tako se zdaj »Zarja« ob priliki zbornih manevrov

kar je bilo najbolj čudno priceli stvari, je bilo to, da dama ni pokazala prav nikakršnega protiviljenja. Ona ni zakričala, ko je videla, kako išče zelo nena-vaden, postaren gospod pribežališča v njeni spalnici. Gotovo je bila tako prestrašena, da ji je bržkone odpovedal jezik.

Mož je vstopil, stokajoč in zdihu-joč, pozdravil ženo s pojočim glasom, prav kakor pozdravljajo taki starci-so-progi, in se zavalil na naslanjač tako težko, kakor bi prinesel najmanj bu-taro drv. Začul se je zamolkel, zategel kašelj. Ivan Andrejevič, ki se je bil izpremenil iz razdraženega tigra v pohlevno jagnje, je trepetal kakor miška pred mačko in si je komaj upal dihati od strahu, dasiravno bi bil lahko vedel po lastni izkušnji, da ne grizejo vsi prevarani možje. No, to mu ni prišlo v glavo, ali iz pomanjkanja bistroumnosti ali pa iz kakršnega koli drugega vzroka. Previdno, potihem, nalahko tipaje naokrog se je začel obračati pod posteljo, da bi se vlegel nekoliko udobneje. Koliko pa je bilo njegovo začudenje, ko je zatipal z roko predmet, ki se je v njegovo največje začudenje zganil in ga s svoje strani prijel za roko. Pod posteljo je bil že en človek.

»Kdo je to?« je zašepetal Ivan Andrejevič.

»No, saj sem vam ravnokar povedal, kdo da sem!« je zašepetal čudni neznanec. »Ležite in molčite, če ste že prišli v zagato!«

»Ali vendar! ...«

»Molčite!«

In nepotrební človek (zakaj pod posteljo je bil že en človek popolnoma dovolj), nepotrební človek je stisnil v svoji pesti roko Ivana Andrejeviča tako, da bi ta kmalu kriknil od bolečine.

»Blagorodni gospod ...«

»Tss! —«

»Tak ne stiskajte me vendar, drugače zakričim!«

»No, le, pa zakričite! Poskusite!«

Ivan Andrejevič je zardel od sramu. Neznanec je bil surov in srdit. Bržkone je bil to človek, ki ni preizkusil samo enkrat preganjanja usode in se ni nahajal prvokrat v nevarnem položaju; Ivan Andrejevič pa je bil novinec in je komaj še dihal od same tesnobnosti in strahu. Kri mu je silila v glavo. A zastoj, ničesar se ni dalo napraviti, treba je bilo ležati na trebuhu. Ivan Andrejevič se je udal in obmolknil.

»Jaz, dušica, sem bil,« je začel mož, »jaz, dušica, sem bil pri Pavlu Ivančiču. Sedli smo, da bi igrali preference, tedaj pa, khi—khi—khi! (zakaj-ljal je) tedaj ... khi! Oh, ta hrbet ... khi! Ta vražji hrbet ... Khi—khi—khi!«

In starec se je zagreznil v svoj kašelj.

»Hrbet ...« je začel naposled zopet s solzami v očeh, »hrbet me je začel boleti ... prokleti haemorroidi! Ne stani, ne sedeti ... nitj sedeti! Akhi—khi—khi! ...«

In bilo je videti, da je bilo sojeno

temu kašlju, ki ga je obvladal zopet, veliko daljše življenje, kakor starcu, nositelju njegovega. Starec je golčal nekaj v presledkih kašlja, toda razumeti se ni dalo ničesar.

»Blagorodni gospod, za Boga, odmaknite se nekoliko!« je zašepetal nesrečni Ivan Andrejevič.

»Kam pa hočete? Saj ni prostora.«

»Vseeno, priznajte sami, da ne morem na ta način ... Jaz se nahajam šele prvokrat v tako strašnem položaju.«

»Jaz pa v tako neprijetnem soseds-tvu.«

»Ali vendar, mladi gospod ...«

»Molčati!«

»Molčati? Oprostite, vi se pa vedete zelo neollikano, mladi gospod ... Ako se ne motim, ste še zelo mlad človek; jaz sem starejši od vas.«

»Molčite!«

»Blagorodni gospod! Vi se izpozabljate; vi ne veste, s kom govorite!«

»Z gospodom, ki leži pod poste-ljo ...«

»Toda mene je privedel sem slučaj ... pomotoma, vas pa, ako se ne motim, nenravnost.«

»Ravno v tem se motite.«

»Blagorodni gospod! Jaz sem sta-rejši od vas; rečem vam ...«

»Blagorodni gospod! To pomislite, da sva tukaj v enakem položaju. Prosim vas, da me ne grabite za obraz!«

»Blagorodni gospod! Jaz ne razlo-čim ničesar! Oprostite mi, toda prosto-ra nimam.«

okoli Ljubljane jezi, da se je vojakom prepovedalo si mesto ogledati. O ti rdeče šabarde! Vojaki so bili tako trudni, da se jim sploh ni po Ljubljani hoditi ljubilo in so z največjo slastjo obležali v travi. Pa še druge grozovitosti so vojaške oblasti zakrivil! Čujte: veliko vojakov je moralo spat na dvorišču, drugi pa po arestih na Gradu! Ta barbarski militarizem! Ampak če bi bila vojaška uprava vojake nastanila v »Unionu« in pri »Elefantu«, 2 ali 3 K za sobo, bi pa rdeči antimilitaristi seveda vpili, da se ljudski denar ven meče. — Sicer pa »Zarja« najhujših reči ni še izvedela. Mi smo včeraj pri vojašnici v Trnovem bili priča prizora, ko je pri »Befehlu« četovodja nahrulil rezervista, ker je imel ovratnik namesto okoli vratu za kapo. Nadalje pa so istotam nekega eraričnega konja, ki je tudi ljudska last, ker se ni hotel dati podkovati, na vse načine mrcvarili in na tla podrli in ubogo mrho končeno še na sprednjih in zadnjih nogah zvezali. Socialna demokracija naj hitro vloži nujni predlog v državnem zboru, da ne bo prepozno.

— **Zadovoljni Kranjec** je postal slovenski liberalci v »Slov. domu«. V članku »Pazimo na mladino« ganljivo slika kranjskim kmetom škodljivost društev in sploh vseh mladinskih organizacij in uči kmetške očete, kako naj našo mladino privedejo zopet »na ona pota, po katerih so hodili naši očetje in dedje«. »Vaši očetje«, tako se konča tista napredna pridiga, »vaši pradedje niso poznali takih društev in vendar so živeli mirno, zadovoljno, bolj zadovoljno, nego živite vi danes.« Naravnost krasno! Kranjski kmet je postal pameten, zato je postal liberalci neumen. Kdo bi si mislil, da bomo tako daleč prišli. Včasih smo v liberalnih listih brali, kako je treba društva ustanovljati, mladino organizirati, omiko in napredek širiti, ker je naše ljudstvo še tako zaostalo, zdaj naenkrat so pa postala naša društva velika kvar za naš narod. Treba bo društvene domove podreti, zastave sežgati, instrumente razbiti, namesto na izlete v liberalne oštarije hoditi itd., to pa vse zato, ker so ta društva — v krščanski organizaciji. Da, čez črne kranjske liberalce jih pa ni!

— **Občinske volitve v Spodnji Šiški** se bodo vršile 24. t. m., od 10. ure dopoldne do 4. ure popoldne v občinski hiši. Za eventuelno izgubljene legitimacije in glasovnice izdaja gerent duplikate.

— **Sprememba posesti.** G. Edvard Dolenc, veletrgovca in posestnik v Kranju, je prodal svojo hišo v Škofji Loki gg. Ignaciju Plantariču in Hermanu Deisingerju iz Škofje Loke za 44.000 K, nadalje tudi specerijsko in železninsko trgovino v Škofji Loki omenjenima kupcema za 40.000 K.

— **Kraja.** Dne 4. t. m. sta bila Martin Turk in njegova žena, okolica novomeška, dve uri dopoldne od doma odsotna. Med tem časom je prišel tat skozi zaprta vrata v sobo ter ukradel iz zaprte skrinje okoli 10 K. Ključ od skrinje se je nahajal v stekleni omari. Tat je ključ nazaj položil ter pustil hišna vrata za seboj odprta.

— **Zaročil** se je g. profesor Jug z gospico Marijo Rohrman, hčerko gosp. ravnatelja Rohrmanna na Grmu.

— **Posestniki v Gotni vasi,** dvanajst po številu, so zelo razburjeni, ker jih je okrajno glavarstvo pustilo zarubiti radi neplačane vodarine. Zahtevajo, da se vodarina pravilno razdeli, ker to ni pravilno, da n. pr. posestnik s polnim zemljakom, ki redi vedno deset glav živine, plača na leto 10 K, medtem ko mora drugi, ki nima drugega kakor hišo z njivico, plačati 6, 8 in 10 kron. Pripomnimo, da ti posestniki vode sploh ne rabijo iz vodovoda.

— **Kamniške planine.** Pot na Planjavo nad Kamniškim sedlom, ki jo je dalo napraviti Slovensko planinsko društvo, je sedaj dokončana. Omenjena nova planinska steza je zanimivo izpeljana in izborna zgrajena ter se drži smeri prejšnje poti, izogne se pa znatnemu strmemu in zelo nevarnemu snežišču, vdelana je namreč v trdo skalovje nad navedenim snežiščem. Pot je docela varna, tako da jo lahko prištevamo najlepšim potem v Kamniških planinah sploh. Dohod na vrh Planjave je sedaj lažji kot na Brano. Popravljen je bila med tem tudi pot na Kamniško sedlo in od tu čez Kotliče na Turško goro, najkrajša zveza z Grintovcem in s Češko kočo. Turiste opozarjamo, da se Kamniška koča zaključuje že 17. t. m., nadalje da je vsled lovskih ozirrov prepovedana pot Dolga Njiva-Kalce-Greben.

— **Na »boba« v Kamniški Bistrici** dne 8. t. m. vabi vse člane in prijatelje prave planinske zabave kamniška podružnica S. P. D.

— **»Bob« v Kamniški Bistrici** se tudi letos vrši na vsestransko željo do-

mačinov in mnogobrojnih obiskovalcev priljubljene Bistrice, toda ne ob zaključku, temveč na praznik Malaga Šmarna, dne 8. septembra. V slučaju neugodnega vremena se veselica preloži na poznejši čas. Dopoldne ob pol 11. mašuje v ondodni kapelici g. profesor Janko Mlakar, popoldne se vrši planinska veselica, pri kateri sodeluje iz prijaznosti obče znano pevsko društvo »Lira« z izbranim pevskim programom in pa oddelek kamniške mestne godbe. Glede pristne domače kapljice in okusnih gorkih in mrzlih jedil bo najbolje preskrbljeno, tudi običajnega »boba« ne bo manjkalo. Vrle planinke in planinci ter prijatelji divne Bistrice in kamniških planin, na svidenje pri »boba«!

— **Zdravišče Toplice, Dolenjsko.** Zadnji mesec kopaliske sezi je že tu. Mnogo gostov, ki so bili do zadnjega časa tu, je že odšlo, a vendar prihajajo še vedno novi. Pa saj ni čuda, ker imamo letos izvanredno lepo za kopaliske primerno vreme. Sedaj so tu med drugimi sledeči: Gruntar Ignac, c. kr. notar iz Ribnice, s soprogo; Hrast Fani iz Ljubljane; Žužek Karl iz Ljubljane; Kenda Marija, učiteljica iz Sežane; Ritter Karl iz Pulja; dr. Edvard Zede, odvetnik iz Dunaja; Milonir Oton, visokolelec iz Gradca; Karl Završnik, učitelj iz Duplje na Gorenjskem itd. V nedeljo, dne 3. septembra, je priredil salonki orkester iz Novega mesta zopet kopalški koncert v restavraciji kneza Auersperga. Ta koncert je vzpel nad vse pričakovanje izborna. Igralci so proizvajali skladbe s tako sigurnostjo, kot bi bili vsi po poklicu le glasbeniki. Upamo, da naše Toplice Novomeščani še večkrat obiščejo.

— **Na c. kr. gimnaziji v Kranju** ste razpisani dve supleturi, in sicer za klasično filologijo in pa za nemščino (glavni predmet) v zvezi s klasično filologijo (stranski predmet). Prošnja se mora vložiti pri ravnateljstvu c. kr. gimnazije v Kranju najkasneje do dne 12. septembra t. l.

— **Na Ponikvah** je pogorela pretekli teden ena hiša, hlev in skedenj.

— **Nekdo je pozabil** pretekli teden na vlaku dolenske železnice majhen zavitek. Dobi ga pri Gospodarski zvezi.

— **Zopet velika nesreča pri zidanju.** 5. t. m. pop. 5 minut pred 3. uro se je zgodila v Gorici zopet velika nesreča. Na ženskem učiteljskem, na dvorišču proti gimnaziji, zidajo nove zasilne stopnjice. Zidovje je bilo dovršeno že do drugega nadstropja. Na vrhu je delalo šest delavcev: 18letni Ivan Klančič iz Ločnika, 34letni Anton Bizjak iz Št. Petra, 19letni Avgust Markič iz Vrtojbe, Andrej Komel iz Kronberga ter 22letni Emil Grill iz Ville Nuove v Furlaniji ter Franc Petejan iz Sovodnj. Kakor je pripovedoval našemu poročevalcu na čuden način rešeni F. Petejan, je naenkrat začutil pod nogami pokati les in gugati se leseno ogrodje. Hitro se prime krčevito za zid. V istem hipu se začuje grozno pokanje in vpitje. Ko je nekaj časa tako visel v zraku, se mu je posrečilo zlezti na zid in odtod na hodnik učiteljskega. Ostalih pet tovarišev pa je z ogradjem in štirimi železnimi travertini vred strmoglavilo dvoje nadstropij globoko. Strašen pogled! Izpod razvalin in tramov so vsega zmečkane izvele 18letnega Ivana Klančiča iz Ločnika. Težko so bili ranjeni, to je polomljene so jim noge, roke in rebra, Anton Bizjak, ki je oženjen ter ima 4 otroke, Andrej Komel in Emil Grill, ki ima zlomljeno tudi nosno kost in čeljusti. Posebno žalostno je stokal Bizjak, ko so ga nesli vsega krvavega v bolnišnico. Ali na licu mesta ni bilo zdravnik, ki bi bil za silo obvezal rane? Emil Grill, ki se mu je lani ubil brat pri neki stavbi, je posebno želel duhovnika in videti še enkrat svoje starše. Ta je najbolj težko ranjen. Govorice so šle okrog, da je umrl na potu v bolnišnico, kar pa ni res. Lahko je pa ranjen Avgust Markič, ki so ga z izvoščekom prepeljali v Vrtojbo. — Kako je nastala nesreča? Brezvestnost je kriva! Les je bil prešibek in premalo podprt. Luknje, v katerih so sloneli stebri, so bile le malo globoke. Ko so spravili na vrh štiri travertine, se je vsled teže zlomil en tram. Vsled tega se je zašibilo celo ogrodje, tramovi so zdrknili iz premalih lukenj in nesreča je bila gotova. Delo izvršuje tvrdka Mrach, s katerim je v kompaniji nek Žigon. Oba sta ljubljenska magistratova. Mrach je bil sicer zidar, a zelo slab, Žigon pa je bil kramar, ki je prodajal čipke. To je sedaj stavbena tvrdka, ki dela profite na tak način, da zanemarija varnost delavcev. Vladni inženir pri stavbi je inž. Rott. — Ta nesreča je pretresla vse mesto.

— **Obsojen roparski morilec.** V Osjeku je bil 1. t. m. na dosmrtno težko ječo obsojen znan potepuh Lacika Varga, ki je troje oseb napadel in oropal. Dve osebi je do mrtvega pobil ozi-

roma zadavil, nek krčmar pa mu je težko ranjen ušel. Varga je šele letos prišel iz Lepoglave, kjer je predsedal 20 let istotako radi trikratnega roparskega umora. Tedaj je bil obsojen na vešala, a je bil kasneje pomiloščen. Ko se mu je v petek prebrala razsodba, se je zadovoljno nasmehnil, ko je čul, da ne pride na vešala; na predsednikovo vprašanje, če je zadovoljen z razsodbo je pa le odgovoril, da ni, češ, da ni kriv.

— **Dohodki ogrskih državnih železnic** so znašali v prvi polovici tek. leta 227.162.803 K nasproti 205.271.494 K lanskega leta v istem času, torej več za 21.891.309 K. Ugoden uspeh je deloma pripisati na račun 389.7 km novih železniških črt.

— **Električna železnica Novi Sad—Petrovaradin** se zgradi, ko bo dovršen novi most čez Donavo.

— **Avtomobiliziranje poštne in osebnega prometa v severni Dalmaciji** se v kratkem izvrši. Ze 1. t. m. je poštni avtomobil začel voziti na progh Zadar—Knin—Senj ter Zadar—Benkovac.

— **Sladkorne tovarne na Balkanu.** Praška kreditna banka, ki je v Belgradu in na Bolgarskem ustanovila po eno sladkorno tovarno, je sedaj zaprosila za koncesijo za drugo sladkorno tovarno v Bolgariji.

— **Nova mažarska agrarna banka** se je te dni osnovala v Budimpešti. Namen banke je mažarskim ljudem pomagati do zemlje; zato bo kupovala posestva, ki jih bo potem parcelirala in pod najugodnejšimi pogoji dajala v las. mažarskim kmetom. Proti temu lepe mu namenu se ne more nič reči, žal le, da bo banka z obilno državno podporo, h kateri morajo doprinesati vse narodnosti na Ogrskem, podpirala zgolj mažarski element in je njen namen sploh v prvi vrsti mažarsko nacionalen.

— **Železniški most Erduh—Gomboš** se 9. novembra letos izroči prometu.

— **Letina v Bosni—Hercegovini** bo letos tako slaba, da kmečkemu ljudstvu resno preti lakota. V Hercegovini ne bo poljskih pridelkov in tobaka, v Bosni pa ne sliv in turšice. K slabi letini se pridružuje še nesreča pri živini vsled živinske kuge, tako da brez vladne pomoči ljudstvo ne bo moglo obstati.

— **100.000 gost zagrebskega jesenskega semnja** je bil 3. t. m. zvečer slovesno sprejet in obdarjen s 50 K v zlatu. — Klub Ciril-Metodovih zidarjev priredi na semnišču celo vrsto zabav in prid hrvaških obrambnih šol.

— **Mladi prešički po 2 K eden!** Zagrebški listi poročajo, da je bilo 3. t. m. pripeljanih na zagrebški trg izredno mnogo mladih prešičkov, za katere se je občinstvo kar trgalo. To pa ni bilo nič čudnega saj se je dobil prav lep prešiček za 2 K! Tudi perotina je bila poceni. Pravijo, da tako nizkih cen že davno nihče ne pomni. Suša? Srečni Zagrebčani pa — ubogi kmetje.

— **60letnica Andrije Fijana.** 4. t. m. je praznoval 60letnico svojega rojstva najstarejši pa tudi največji hrvaški igralec — umetnik, Andrija Fijan. Razvoj zagrebskega deželnega gledališča je bil do zadnjega v najožji zvezi z njegovo osebo. Bil je dovršen igralec v klasičnih in modernih dramah ter je še danes, dasi vpokojen, angažovan za gotove uloge kot stalen gost zagrebskega gledališča. Bil je rojen v Zagrebu, kjer je dovršil učiteljske; potem je nekaj let učiteljeval, a vse njegove misli so se oklepale gledališča, kateremu se je stalno posvetil leta 1873.

— **Srečkanje.** Pri včerajšnjem vletenju trikotnih zemeljskih kreditnih srečk, druge emisije leta 1889, je zadela glavni dobiček 60.000 K serija 4929 št. 25, 4000 K je dobila serija 4928 št. 43.

— **Odlikovanje.** Cesar je imenoval davčnega nadupravitelja Antona Oreha v Kranju ob priliki njegove upokojitve za cesarskega svetnika.

— **Kat. slov. izobraževalno društvo na Selu—Moste** vabi k vrtni veselici, ki se bo vršila dne 10. septembra ob pol 4. uri popoldne pri g. J. Oražmu. Spored je sledeči: Godba slav. odseka Orel iz D. M., v Polju, petje, kuplet: »Dva rekruta«, »Feldvebel kanon«, »Dolgi Longin in mali Benjamin«, srečolov, slaščičarna, kavarna, lekarna. Vstopnina 30 vin. Ob slabem vremenu se vrši veselica v vseh notranjih prostorih pri gosp. Oražmu. Ker je čisti dobiček namenjen za društveni Dom vabi k obilni udeležbi odbor.

— **Okrožno javno telovadbo** priredi Jeseniško okrožje Orlov dne 17. septembra na Javorniku pri Vodičarju. Spored: ob pol 10. uri sprejem došlih gostov; ob 10. uri sv. maša; po sv. maši kratek sestanek Orlov; ob pol 1. uri skupno kosilo; ob pol 2. uri glavna skušnja; ob pol 4. uri javna telovadba: rajalni nastop, proste vaje, telovadba na orodju, moreška. Po telovadbi ve-

selica z srečkanjem. Pri telovadbi in pri veselici sodeluje slavna tovarniška godba. Vabijo se bližnji telovadni odseki. Na zdar!

— **Imenovanje.** Župnik č. g. K. Nig na Vinici je bil na dan svete birme imenovan duhovnim svetnikom.

— **Umrla je** v Mariboru gostilničarka pri »Zlatem konju« v Viktringhofovi ulici, gospa Veronika Scherfler. Vzrok težak porod.

— **Cesarice Elizabete javna bolnišnica za ženske v Novem mestu** je dobila vsled sklepa zastopa zdravstvenega okrožja z dne 25. avgusta 1911, prepotrebne še drugega pomožnega zdravnikar — sekundarija. Bila je pa za to tudi že skrajno nujna potreba, ker se izvršuje v tej bolnišnici mnogovrstne, zelo velike in težke operacije. Dne 19. m. m. je bila pripeljana v to bolnišnico neka ženska, katera si je v samomorilnem namenu poskusila prerezati žile na vratu in si je preparala trebuh, iz katerega so visele na več mestih prerezane čreva. Posrečilo se je oteti nesrečnici življenje in to po veliki zelo trudapolni operaciji. Sedaj je na potu okrevanja in je upati da zapusti v kratkem času bolnišnico ozdravljena. Taki in slični slučajji povzročujejo, da dobiva ljudstvo vedno večje zaupanje v ta zavod, kar se kaže s tem najbolj, da raste od dne do dne število bolnikov. Saj pa temu tudi ni čuda, ko imajo bolniki poleg izvrstne zdravniške pomoči dobro hrano, čiste in zračne sobe in zelo ljubeznivo postrežbo po sestrah usmiljenkah, katere vrše res z vso požrtvovalnostjo svoj vzvišeni poklic — dobra dela usmiljenja. Pretečni teden obiskal je ta zavod dež. odbornik g. dr. Zajc ter se o njem zelo laskavo izrazil, ko si je natančno ogledal vse oddelke bolnišnice.

— **Dobavni razpis.** C. in kr. vojaško oskrbovalno skladišče v Ljubljani nanašanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da kupi vojna uprava za svoje postaje v Gradcu, Mariboru, Beljaku, Ljubljani, Gorici in Pulju večje možine sena in slame. Pismene ponudbe je poslati do 9. septembra 1911, 9. ure dopoldne c. in kr. vojaškemu oskrbovalnemu skladišču v Gradcu. Dobavni razpis je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na upogled.

— **O zadnjem bosenskem hajduku** Morvici, ki je nedavno umrl 107 let star v Banjaluki, se še poroča: Za časa okupacije se je s svojo neustrašeno četo hrabro boril na strani vstašev. Za revno kmečko ljudstvo je bil pravi dobrotnik, ker je je podpiral z denarjem, zato ga je častilo v neštetihi pesmih in ga čuvalo pred oblastmi. »Strafun« so imeli težko delo pri zasledovanju. Nasproti izdajalcem je bil Morvica okrut; tako je dal nekemu kmetu, ki je orožnikom pokazal njegovo skrivališče, pribiti na noge razžarjeni podkvi, češ: »da bo bolje našel pot«. Njegova sinova sta poštena moža.

— **Ljudsko šolstvo v Dalmaciji** je znašalo leta 1910: 435 javnih ljudskih šol in 12 takozvanih pomožnih šol; od teh 54 za dečke, 44 za deklice in 337 mešanih šol. V 301 je bil pouk celodnev, v 111 poldnev, 23 deloma celodnev deloma poldnev. 270 šol ima knjižnico za učitelje, 267 knjižnico za mladino; vrt ima 175 šol, 14 tudi zemljišče za poljedelske poizkušnje. — Zasebnih ljudskih šol je bilo 25, 8 s pravico javnosti. Te šole so v rokah usmiljenih sester, srbskih verskih občin in Leghe. — Mešarskih šol je bilo javnih 6 in tri zasebne. — Otroška vrtca sta bila dva javna in 12 zasebnih. — Za šolo godnih otrok je v Dalmaciji nad 84.000, a vsled pomanjkanja šol je šoloobveznih le 62.801, a tudi od teh jih velik del ne hodi v šolo. Vsled zanemarjanja šole je bilo izrečenih 16.906 kazni, a izvršenih le 3436 denarnih in 948 zapornih. — Pripravnica je ena možka in ena ženska.

— **Moderno vinsko skladišče** zida zemunska podružnica hrv. — slav. gospodarskega društva. V skladišču bo cementne posode za 2300 hl vina in za 1000 litrov navadnih hrastovih sodov. Skladišče bo služilo domačim gospodarjem za spravlanje vina proti majhni odškodnini. Podružnica bo nabavila tudi vse potrebne moderne naprave za pravilno kletarenje in nastavila veččega kletarja, ki bo skrbel za vina v skladišču. Seveda pa bo podružnica tudi skrbela za dobro spečavanje vina. Enako vinsko skladišče je napravila v Vrhu na Ogrskem neka tamosnja hranilnica ter se podjetje izborna sponaša.

— **Ne uničujte pajkov!** Pajki so največji zatiralci moljev, muh in raznih drugih škodljivih in neprijetnih mrčesov. V vrtu in gozdu neizmerno koristijo z uničevanjem listnih uši in drugih takih malih škodljivcev. Pravijo, da pajki store v tem oziru celo več nego ptice.

— **Reforma v upravi bosenskega orožništva.** Namesto dosedanjega vlad-

nega uradnika se sedaj uprava bošen-
skega orožništva izroči stabnemu čast-
niku. Določen je za to mesto major
Franjo Jadan pl. Molvi.

— **Babiški cenik za Bosno in Her-
cegovino** je izdala deželna strokovna
organizacija za babice v Bosni in Her-
cegovini. Cenik razlikuje višje, srednje
in delavske stanove; cene in druge do-
ločbe v prid babic so jako znatne.

Ljubljanske novice.

Ij **»Ljudski oder«** v Ljubljani.
»Ljudski oder« priredi v letošnji se-
zoni, ki se otvori dne 8. septembra t. l.,
20 predstav. Cene sedežev so se dolo-
čile po 3 K, 2 K, 1 K 50 h in pretežna
večina sedežev po 1 K. Stojišča 40 h,
dijaška stojišča 30 h. — Izda se tudi
abonement za 10 predstav, torej dva
bloka za celo sezijo. — En blok za de-
set predstav stane 25 K, 18 K in 13 K.
— Za enokronske sedeže se izda abo-
nement samo za vseh 20 predstav in
stane za celo sezijo 17 K. Posebno na
ta zadnji abonement opozarjamo naša
društva v okolici, ki bi pošiljala lahko
redno svoje člane v svrhu učenja in
študiranja za malo ceno dvajsetkrat k
predstavam »Ljudskega odra«. Ako bi
tistega, ki je kupil blok, ne bilo k
predstavi, lahko za vsak slučaj odda za
dotični večer vstopnico kakemu znan-
cu. Z abonementom si lahko zagigura
vsak dober in lep prostor za celo se-
zono in prihrani par kron. Oglase za
abonement je pošiljati po dopisnici na
naslov »Ljudski oder«, Ljubljana.

Ij **K Ivan Hribarjevi šestdesetletni-
ci.** Pod naslovom »Ljubljanska obrtna
šola« prinaša »Jutro« hvalospev bivše-
mu županu Ivan Hribarju. »Jutro« in
»Slovenski Narod« ne moreta nehati
kovati Hribarjeve zasluge za obrtno
šolo v nebesa in vendar je kupčija, s
katero je Hribar svojim »čestitim so-
meščanom« pridobil ta zavod taka, da
bi morali liberalci o teh »zaslugah«
molčati, ne pa jih vedno in vedno po-
grevati. Istina je, da je Hribar obrtno
šolo pridobil s tem, da je svojedobne-
mu finančnemu ministru Bilinskemu
ponudil onih 900.000 K, katere so bile
kot potresno posojilo namenjene po-
škodovancem po potresu. Kdo mu je
dal za tako kupčijo pooblastilo, ni zna-
no, gotovo je pa, da pri tej kupčiji ni
bil udeležen občinski za-
stop, marveč je to storil Hribar na
lastno roko. Ob svoji 60letnici naj si to-
rej drug in brat Hribar zabilježi v svoj
dnevnik, da je za časa, ko je županoval
»On«, napravil ubogim, po potresu
oškodovanim meščanom 900.000 K, koje
bi morala država istotako odpisati, ka-
kor bode storila z brezobrestnimi po-
sujili dežele Štajerske in Koroške, kate-
rima je svojedobno poslanec Dersch-
ta pridobil taka posojila v znesku 1 mi-
lijona K, oziroma 400.000 K. Tako je, in
tudi čas, da se poneha s hvalisanjem
onci, koder je pravzaprav javna graja
na mestu. — Someščan.

Ij **Nova uvedba užitninske uprave.**
Ko je včeraj dekla Jožefa Mrharja iz
Spodnje Šiške nesla delavcem pri Bre-
zovici kosilo s tremi litri vina za pet
ljudi, so jo pri mitnici na Marije Te-
rezije cesti ustavili, ji kosilo prebrska-
li, hoteli celo kuhano meso vagati in
vino konfiscirati. Zvečer vina niso ho-
teli nazaj dati, ampak delavce celo z
»zabitimi kmeti« počaščevali. — Zoper
to postopanje užitninske uprave odloč-
no protestiramo in vprašujemo mestni
magistrat, kako to, da se dozda še ni-
koli ni za kosilo delavcem na Barju na-
menjenih reči konfiskovalo, oziroma
od njih užitnina zahtevala, zdaj pa se
to kar čez noč prakticira. Ali se na dru-
gih na Barje vodečih mitnicah tudi ta-
ko postopa ali so morebiti le na Marije
Terezije cesti postali organi naenkrat
tako kunštni? To postopanje je pa tudi
sicer nepravilno, ker bi se moralo, ako
naj odslej to velja, konfiscirati celo ko-
silo, sploh vse, kar je užitno, ne pa sa-
mo vino! In končno nimajo organi
kmetov hruliti, da so »zabitimi«. Zahteva-
mo od gosp. vladnega svetnika poja-
nila, kar se te nove uvedbe tiče, kar pa
zadeva »zabite kmetek«, se ima mestne
organe opozoriti, da to ne stoji v služ-
benem redu.

Ij **Desetletnica otvoritve ljubljans-
ke električne cestne železnice.** Danes
je poteklo 10 let, odkar se je izročila
ljubljanska električna železnica javne-
mu prometu. Ali ne samo za to železni-
co naj bi pomenilo leto 1911 jubilej; le-
tos je preteklo 30 let, odkar se je sploh
otvorila prva električna železnica.
Električna cestna železnica v Ljubljani
je bila zgrajena od tvrde Siemens &
Halske v letu 1900/1 ter dne 6. septem-
bra 1901 izročena prometu. Omrežje te
železnice odgovarja 0, 6% omrežju av-
strijskih električnih železnic. V pretek-
lih desetih obratnih letih prevozilo se
je 42 milijonov voznih kilometrov, vozi-
lo se je pa 10 milijonov oseb, od katerih

odpade tri četrti milijona na brezplačne
vožnje. Na vsak vozni kilometer odpa-
de torej pet oseb. V vseh krogih prebi-
valstva se kaže vedno bolj in bolj
stremljenje po vedno popolnejši izrabi
uspehov industrije in tehnike. Železni-
ce in avtomobili so postali prepotrebna
prometna sredstva, s katerimi si pri-
hranimo čas in denar. Hitrosti, s kate-
rimi vozijo posamezni brzovlaki, so
jako velike in dosega večkrat nad 80
kilometrov na uro. Leta 1903 se je pri
električnih brzovoznih poizkusih Mari-
enfelde—Zossen pri Berlinu dosegla
hitrost 210 km na uro. Akoravno ti re-
zultati danes še nimajo praktičnega
pomena, je vendar pričakovati, da se
bode v doglednem času dosegla še več-
ja hitrost, kar pa je odvisno od na-
predkov pri zgradbi tira. Rapidno na-
raščujoče cene premoga podražujejo
parni promet vedno bolj in bolj, tako
da se bo z uporabo vodnih sil tudi na
velikih železnicah pričelo vporabljanje
električni obrat, ki je z ekonomičnega
stališča ugodnejši.

Ij **Električna cestna železnica v
Ljubljani.** Včeraj dopoldne zaprisegel
je funkcionar c. kr. železniškega mini-
strstva, g. nadinspektor dr. M. Glessig
doslej še nezapriseženo osobe ljubljans-
ke električne železnice.

Ij **Povratak domobranskih alpinov
v Ljubljano.** Na praznik, dne 8. t. m.,
se po pol letu zopet povrnejo iz svojih
letnih štacij ob italijanski meji naš 27.
alpinski polk. Kakor znano, je to slo-
venski polk in se je zunaj prav častno
obnesel. Vsak dan po skalovju naporne
vaje, vročina, pomanjkanje vode, ka-
kor pri glavnih vajah, in to celega pol
leta, in vsi zdravi, čili, kakor bi bili

doma. Vse to je uvidelo častništvo pri
fantih in tudi upoštevalo. Prvi bata-
ljon se pripelje na državni kolodvor ob
3. uri 44 minut, drugi ob 4. uri 49 min.
Zjutraj in bode vsak imel svojo godbo.
Tretji bataljon ostane čez zimo v Go-
rici, ta dva pa v Ljubljani.

Ij **Vojaske vaje v ljubljanski oko-
lici.** Koliko napora mora prenesti na
vajah vojak, je splošno znano. Je tru-
den, žejen in lačen itd. Srečen je, ko
pride do kake vasi ali mesta, da se od-
počije in privoščiti, ako si more, kak
grizljaj kruha in požirek vina. Toda
češče pride do brezvestnih ljudi. Brez
razlike narodnosti so bili včeraj v od-
moru vojaki v Ljubljani povsod dobro
postreženi. V taboriščih so jim prina-
šali otroci in ženske, kar so poželeli.
Siromaki so se pritoževali, kako drago
so jim med potjo zaračunavali. In celo
tukaj se je bila pojavila pijavka, ki je,
vsaj tako se nam iz zanesljivega vira
poroča, utrujenim vojakom prodajala
žemlje po 6 vin. Vredno javne graje!

Ij **Umrla** je včeraj gđc. Amalija
Tome, stara 40 let, učiteljica v pokoji,
hči posestnika in trgovca z moko g.
Tomca na Karlovski cesti. Pokojna je
bila zvesta članica »Slovenske zveze«
in vsled bolehnosti pred par meseci
upokojena. Pogreb je danes popoldne
ob peti uri. Spoštovani rodbini naše so-
žalje!

Ij **Refni občni zbor »Slovenske Fil-
harmonije«** se vrši v četrtek dne 14. t.
m. ob 8. uri zvečer v restavraciji »Pri
Rimljanu« (Val. Mrak), na Rinski cesti
št. 4, s sledečim sporedom: 1. Nagovor
predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. po-
ročilo blagajnika; 4. poročilo pregledni-
kov; 5. bodoči proračun; 6. volitev no-

vega odbora; 7. slučajnosti. — Želimo
mnogobrojne udeležbe.

Ij **Na naslov mestnega magistrata
ljubljanskega.** Pod tem naslovom smo
priobčili včeraj notico o neki gostilni
na ogul Florijanske ulice, to je pri
»Amerikancu«. Resnici na ljubo izjav-
ljamo, da smo prepričani, da se kravali
gode pred gostilno in ne v gostilni ter
niso razgrajali v zvezi z gostilno. Tudi
kletvine gostilničar v svojem lokalu
nikakor ne trpi. Kar se tiče godbe, ima
dotični v svojem lokalu gramofon in
glasovir, vendar se drži gostilničar v
tem oziru obstoječih policijskih pred-
pisov. Pretep se v gostilni še nikdar ni
dogodil. Glede nastavljenja še enega
policijskega organa v tem obljudenem
delu mesta se pa dotični gostilničar
pridružuje naši izjavi.

Ij **V spanju okraden.** Ko je včeraj
delavec Ivan Japelj na Mirju v travu
nekoliko zaspal, mu je med tem nek
uzmovič ukradel iz žepa 8 K 54 v.

Ij **Aretovan** je bil včeraj zaradi pre-
povedanega povratka v mesto Ivan
Mrak, rojen leta 1852 na Brezovici pri
Ljubljani.

Ij **Umrla** so v Ljubljani: Amalija
Tome, učiteljica, 40 let. — Ant. Mrak,
rejenec, 3 mesece. — Edvard Pelc, sin
kopališkega sluga, 5 let. — Jakob Mo-
horič, delavec, 60 let. — Jernej Noveli,
delavec, 14 let. — Fran Gregorič, ubo-
žec, 66 let. — Andrej Česnik, občinski
ubožec, 70 let.

Ij **Izgubljeno in najdeno.** Neka go-
spa je izgubila žensko ročno torbico, v
kateri je imela dva ključa in par črnih
rokavic. — Pismoša Franc Dežman
je izgubil kolesarsko napihačo. — Am.
Babinova je izgubila črno ogrinjačo. —
Gospa Ema Bežek je izgubila črn svil-
nat solnčnik. — Mestni delavec Ivan
Peklenk je našel neko tehtnico. — k

Ij **Krepko klopoto** je dal sinoči na
Dunajski cesti nek prevozniki hlapec
svojemu tovarišu, s katerim se je bil
spril. Udaril ga je s tako močjo, da se
mu je iz ustnic polila kri.

Ij **Za kruhom.** Včeraj se je z južne-
ga kolodvora odpeljalo v Ameriko 22
Hrvatov, nazaj jih je pa prišlo 40.

Telefonska in brzojavna poročila.

ROJALISTI NA POTU PROTI LISSABONU!

Lissabon, 6. septembra. V pozni
noči je dobila vlada poročilo, da so ro-
jalistične čete udrele v mesto Chaves in
da so na potu proti Lissabonu. Vlada je
alarmirala celo lizbonsko posadko. Vse
garnizije so dobile povelje, da so pri-
pravljene. Vlada upa, da rojalistične
čete premaga.

MAROŠKA ZADEVA.

Pariz, 6. septembra. Tukaj se da-
nes splošno sodi, da se bodo maroška
pogajanja med Francijo in Nemčijo
mirno končala. Za sporazum se
je izjavil baje tudi cesar
Franc Jožef in je po sodbi »Mat-
ina« obisk prestolonaslednika v Kielu
s tem v zvezi.

NEMŠKI KRŠČANSKI DELAVCI ZOPER BREZDOMOVINSKO SOC. DEMOKRACIJO.

Kolin, 6. septembra. Krščanske de-
lavske in uslužbeniške organizacije, ki
štejejo 1.250.000 članov, so izdale mani-
fest, v katerem označujejo shode soci-
alne demokracije v zadevi Maroka v
sedanjem položaju za **izdajstvo**, ker
imajo namen v slučaju obrambe časti
domovine povzročiti generalen štrajk.
**Delavci izjavljajo, da bodo v slučaju,
da je domovina v nevarnosti, šli v boj
za njeno čast in veličino.**

KOLERA.

Dunaj, 6. septembra. Tukaj je žena
nekega krmilarja, 36letna Maria Jager,
na kolero obolela. Vlada je v zdrav-
stvenem oziru vse potrebno ukrenila.
Stanje Marije Jager je bilo danes opol-
dne neizpremenjeno.

Budimpešta, 6. septembra. Župan
je izdal odredbo, v kateri se radi ne-
varnosti kolere prepoveduje prebival-
stvu prestolnice, da rabi kakorsihodi
vodo iz Donave. Včeraj popoldne je že-
na delavca Emeriha Matušek v tram-
vajskem vozu obolela za sumljivimi
znaki kolere. Prenesli so jo v bolnišnico
za kužne bolezni, kjer je umrla. Kon-
statiralo se je, da je res umrla za ko-
lero. Za oklero je umrl tudi brodar Šte-
fan Gombos. Dozda so tu za kolero
umrle štiri osebe, danes pa je za kolero
obolel hišnik Takacs.

ZGODOVINSKA CERKEV POGORELA.
Vlissingen, 6. september. Tukajš-
nja zgodovinska cerkev je zgorela.

PERZIJSKI EKSŠAH PREMAGAN.

Teheran, 6. septembra. Čete eks-
šaha Mohameda Alija so bile občno
porazene. 300 mož so vjeli, med njimi
poveljnika, ki ga bodo obsodili na
smrt.

Ljudski oder

Ljubljana

Predstava: 1.
Petek 8. sept. 1191.

Začetek: 1/2 8h.
Konec: Po 10h.

JAVNA PRODUKCIJA

dramatične šole (I. in II. tečaj).

1. Shakespeare: Beneški trgovec.
(Snubitvene scene Porcije iz II. in III. dejanja.)
Osebe: Porcija ga. Premrou. Maroko g. Brajer.
Merissa gđc. Čadež. Arogon Mehle.
Bassanio g. Krinski. Sluga Krmec.
Graciano Kalar. Pažl. Vojaki.

2. Župančič: Grobovi tulijo, deklamira g. Brajer.
3. a) Sirota Jerica, b) Prešeren: Nuna in kanarček, deklamira gđc. Hlebec.
4. Jurčič: Vrnitev v domačijo, deklamira g. Krinski.

5. Goethe: Faust.
(Molitev Marjetice iz slike »Obzidje«.)
Oseba: Marjetica gđc. Pavla Novak.

Cetrt ure odmora.

6. Ossian: Edvard.
(Dramatizirana staroangleška balada.)
Osebi: Edvard g. Brajer.
Njegova mati gđc. Pavla Novak.

7. Gregorčič: Oljki, deklamira gđc. Anica Zalar.

Ženitovanje.
(III. dejanje iz Ganghoferjevega »Vaškega podobarja«.)
Osebe:
Anton Premec, krčmar g. Ažnoli.
Polonica, njegova rejenka, gđc. Erjavec.
Pavle, vaški podobar g. Demšar.
Janez, kmet Novak.
Lojze, kozji pastir Remec.
Reza, planšarica gđc. Jerih.

Sodeluje slavno Glasbeno društvo »Ljubljana«.

Parter:
I., II. vrsta à 3.— K.
III., IV., V. " " 2.— " "
VI., VII. " " 1-50 " "
VIII., IX., X., XI. " " 1.— " "

Balkon à 1.— K.
Stojišče " 0-40 " "
Dijaško stojišče " 0-30 " "

Galerija:
I. vrsta à 2.— K.
II. " " 1-50 " "
III., IV., V. " " 1.— " "

Vstopnice se dobivajo samo zvečer pred predstavo pri blagajni.
Blagajna ze odpre ob 1/2 7. uri zvečer.

Med posameznimi dejanji zakasnelo dočim je vstop v dvorano zabranjen.

Prihodnja predstava je v nedeljo 17. septembra ob 7*: Finžgar, »Divji lovec«.